

Swahili B – Higher level – Paper 1
Swahili B – Niveau supérieur – Épreuve 1
Swahili B – Nivel superior – Prueba 1

Friday 4 November 2016 (afternoon)
 Vendredi 4 novembre 2016 (après-midi)
 Viernes 4 de noviembre de 2016 (tarde)

Candidate session number
 Numéro de session du candidat
 Número de convocatoria del alumno

1 h 30 m

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Question and answer booklet – Instructions to candidates

- Write your session number in the boxes above.
- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all the paper 1 questions.
- Refer to the text booklet which accompanies this booklet.
- Answer all of the questions in the boxes provided. Each question is allocated **[1 mark]** unless otherwise stated.
- The maximum mark for this examination paper is **[60 marks]**.

Livret de questions et réponses – Instructions destinées aux candidats

- Écrivez votre numéro de session dans les cases ci-dessus.
- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient toutes les questions de l'épreuve 1.
- Référez-vous au livret de textes qui accompagne ce livret.
- Répondez à toutes les questions dans les cases prévues à cet effet. Sauf indication contraire, chaque question vaut **[1 point]**.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[60 points]**.

Cuaderno de preguntas y respuestas – Instrucciones para los alumnos

- Escriba su número de convocatoria en las casillas de arriba.
- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todas las preguntas de la prueba 1.
- Consulte el cuaderno de textos que acompaña a este cuaderno.
- Conteste todas las preguntas en las casillas provistas. Cada pregunta vale **[1 punto]** salvo que se indique lo contrario.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[60 puntos]**.

Kifungu A — Kanga, vazi linalowakilisha utamaduni wa Kitanzania

Jibu maswali yafuatayo. Tumia **aya ya ❶ hadi ❷** kwa majibu yako.

1. Kwa nini kanga ni vazi linalotambulisha utamaduni wa Watanzania?

.....

2. Taja sifa **moja** ya kanga.

.....

3. Maana ya maandishi yaliyochapishwa kwenye kanga inategemea nini?

.....

Chagua jibu sahihi kutoka kwa A, B, C, D. Andika herufi ya uchaguzi wako katika kibanduku. Tumia **aya ya ❸ hadi ❹** kwa majibu yako.

4. Kifungu cha maneno “Vazi la kanga ni maarufu zaidi kwa Waswahili” kina maana gani?

- A. Kanga ndilo vazi pekee linalojulikana na Waswahili.
- B. Vazi pekee linalokubalika kwa Waswahili ni kanga.
- C. Kanga ni mashuhuri sana Uswahilini kuliko kwingine.
- D. Kanga ni vazi la heshima zaidi miongoni mwa Waswahili.

5. Kulingana na kifungu hiki, ni kauli gani iliyo ya kweli kuhusu kanga?

- A. Uvaaji wa kanga ulipata umaarufu karne 19 zilizopita.
- B. Kanga zilikuwa zimeenea kabla ya karne ya 19.
- C. Wanawake kutoka sehemu zenye joto hawakuvaa kanga.
- D. Ni katika sehemu zenye joto wanawake walivaa kanga sana.

6. Kuenea kwa vazi la kanga ukanda wa pwani kulisababisha nini?

- A. Watu kutoka bara walivutiwa na kuanza kuvaa kanga.
- B. Wageni kutoka bara walianza kutembelea ukanda wa Afrika Mashariki.
- C. Watu wa makabila mbalimbali walianza kuvutiwa na wageni.
- D. Wageni waliotembelea Afrika Mashariki walianza kuvaa kanga kwa njia mbalimbali.

7. Tafsiri tofauti zinazotolewa na uvaaji wa kanga zina sifa gani?
- A. Zinalingana na kimo cha kanga.
  - B. Zinalingana na mahitaji ya anayevaa.
  - C. Zinategemea makabila na dini.
  - D. Zinalingana na kanga yenyewe.

Jibu maswali yafuatayo. Tumia **aya ya ⑤ hadi ⑥** kwa majibu yako.

8. Taja tukio **moja** ambapo kanga huvaliwa kama vazi mahususi.

.....

9. Kanga inatumiwa kwa njia gani nyingine isipokuwa kuvaliwa?

.....

Linganisha kila mojawapo ya maneno yafuatayo kutoka kwa kifungu na neno mwafaka linalokaribiana maana nalo. Andika herufi kwenye kisanduku ulichopewa.

Mfano: kimo (mstari 13)

A

10. umaarufu (mstari 17)

11. ukanda (mstari 19)

12. haja (mstari 22)

13. sala (mstari 29)

A. kipimo

B. nyanda

C. umashuhuri

D. eneo

E. umahiri

F. matakwa

G. maombi

H. urefu

I. shida

J. kafara

Kifungu B — Fursa ya elimu – Zanzibar

Jibu maswali yafuatayo. Tumia **aya ya ① hadi ②** kwa majibu yako.

14. Jambo gani limeleta mabadiliko katika fursa za elimu Zanzibar?

.....

15. Taja tokeo **moja** la mabadiliko ya mfumo wa elimu Zanzibar.

.....

16. Ni usemi gani katika kifungu unamaanisha kuwa hatuna budi kuangazia kwa undani mfumo wa elimu wa hapo awali?

.....

17. Ni kifungu gani cha maneno kinadhihirisha kuwa nafasi za elimu kwa watoto wa maskini zilikuwa chache?

.....

18. Ni sifa gani iliyopelekea watoto wa tabaka la chini kupata nafasi ya kwenda shuleni?

.....

19. Ni kwa nini ilikuwa vigumu kwa tabaka la chini kupata kazi muhimu?

.....

Tafuta maneno kutoka kwenye kifungu yenye maana hizi. Tumia **aya ya 3** kwa majibu yako.

Mfano: Mpangilio wa kufanya kitu.

..... **mfumo** .....

20. Mambo yanayozunguka mtu anapokaa.

.....

21. Uwezo wa mtu wa kufanya kitu fulani.

.....

Sentensi zilizopo hapa chini ni kweli au si kweli kulingana na **aya ya 4**. Weka alama [✓] kwenye jibu lililo sahihi na kisha uthibitisha jibu lako kwa kuandika nukuu mwafaka kutoka kwenye kifungu. Alama [✓] pamoja na nukuu zinahitajika kwa alama moja.

Kweli Si kweli

Mfano: Mfumo mpya wa elimu unalenga kuwatoa wananchi kutoka ukandamizwaji.

Thibitisho: ... lengo la mpango mpya wa elimu ni kuwakomboa wananchi. ....

22. Mpangilio wa elimu uliopo unawezesha baadhi kupata elimu.

Thibitisho: .....

23. Ili kuwa na nafasi sawa za elimu, malipo ya karo yalisitishwa.

Thibitisho: .....

12EP05

Turn over / Tournez la page / Véase al dorso

Kamilisha jedwali lifuatalo kwa kuonyesha ni nani au nini neno/maneno yaliyopigiwa mstari yanarejelea. Tumia **aya ya 5** kwa majibu yako.

Katika kifungu...	neno/ maneno...	li/yanarejelea...
Mfano: ... <u>ikaamua</u> kutoa fursa... (mstari 30)	“ikaamua”	.....serikali.....
24. ... <u>ilikuwa</u> moja tu... (mstari 32)	“ilikuwa”	.....
25. ... <u>yanayotoa</u> elimu ya... (mstari 33)	“yanayotoa”	.....
26. ...ya msingi <u>ambayo</u> ... (mstari 35)	“ambayo”	.....

Kifungu C — Mazingira machafu na athari zake

Jibu maswali yafuatayo. Tumia **aya ya ❶** kwa majibu yako.

27. Taja jukumu **moja** kila mtu anapaswa kuhakikisha analo?

.....

28. Ni kwa nini tunafaa kudumisha uzima wetu?

.....

29. Ni tishio gani kubwa kwa afya mijini na vijini?

.....

Tafuta maneno kutoka kwenye kifungu yenye maana hizi. Tumia **aya ya ❷ hadi ❸** kwa majibu yako.

30. Mambo au kazi zinazofanywa.

.....

31. Hasara au matumizi ya matendo fulani.

.....

32. Tabia ya kuvuruga kitu au jambo.

.....

33. Mahali vitu huwekwa na kutunzwa ili viwe salama.

.....

12EP07

Turn over / Tournez la page / Véase al dorso

Jibu maswali yafuatayo. Tumia **aya ya 4 hadi 6** kwa majibu yako.

34. Kwa nini ni kawaida sana kuona taka nyingi kila mahali?

.....

35. Taja athari **moja** ya kuishi katika maeneo yenye taka nyingi.

.....

36. Taja njia **mbili** ambazo magonjwa mbalimbali husambazwa kutokana na taka zisizotupwa au kuharibiwa vizuri.

[alama 2]

(a) .....

(b) .....

37. Ni kifungu gani cha maneno kinaonyesha kuwa matumizi mengi yatokanayo na maradhi yataenda chini?

.....

Kifungu D — Teknolojia na mtindo wa maisha

38. Kutokana na kauli A hadi F, chagua kauli **mbili** ambazo ni sahihi kulingana na kifungu hiki. Andika jibu mwafaka kwenye kisanduku ulichopewa. Tumia **aya ya 1** kwa majibu yako. [alama 2]

Mfano: B

- A. Intaneti imekuwa ikifikia kila mtu tangu mwanzo.
- B. **Watu wote kwa jumla wanaweza kupata intaneti.**
- C. Mifumo ya mawasiliano ya zamani imebadilishwa na intaneti.
- D. Mtindo wa maisha unabadilika kwa nadra sana kwa sababu ya teknolojia mpya.
- E. Mtindo wa maisha umebadilishwa kwa kiasi kikubwa na teknolojia mpya.
- F. Mawasiliano ya zamani yanapendelewa na watu wengi zaidi.

Jibu maswali yafuatayo. Tumia **aya ya 2** kwa majibu yako.

39. Ni mwelekeo gani Alfred Adler alichukua alipoibuka na dhana ya mtindo wa maisha?

.....

40. Taja sifa **moja** kuu ya mtindo wa maisha.

.....

41. Ni kifungu gani cha maneno kinachodhihirisha kuwa bado kuna shida nyingi katika kutafiti mtindo wa maisha?

.....

42. Swali kuhusu mojawapo ya sifa za mtindo wa maisha limetokea kutokana na nini?

.....

12EP09

Turn over / Tournez la page / Véase al dorso

Chagua kifungu sahihi cha maneno kutoka katika kifungu hiki kumalizia sentensi zifuatazo. Tumia **aya ya ⑥** kwa majibu yako..

Mfano: Walikoishi watu kulisaidia...

..... **kuunda utambulisho wa kijamii wa mwanadamu.** .....

43. Kukaa katika eneo ndogo kulisababisha mtu kujulikana...

.....

44. Sio watu wengi...

.....

45. Kutokana na kuvumbuliwa kwa teknolojia mpya...

.....

Chagua jibu sahihi kutoka kwa A, B, C, D. Andika herufi ya uchaguzi wako katika kisanduku.

46. Makala hii ina umuhimu gani?

- A.** Kuimarisha matumizi ya teknolojia katika maisha ya kila siku.
- B.** Kuelimisha jamii kuhusu teknolojia ya kisasa.
- C.** Kujadili athari za teknolojia ya sasa kwa maisha.
- D.** Kujadili changamoto za maisha ya teknolojia mpya.

12EP10

Kifungu E — Tumbombele mla misitu

Jibu swali lifuatalo. Tumia **aya ya 1** kwa majibu yako.

- 47.** Andika vifungu **vitatu** vya maneno ambavyo mwandishi ametumia kuipa miti hisia za binadamu au mnyama.

[alama 3]

(a)	.....
(b)	.....
(c)	.....

Chagua jibu sahihi kutoka kwa A, B, C, D. Andika herufi ya uchaguzi wako katika kisanduku. Tumia **aya ya 2 hadi 3** kwa majibu yako.

- 48.** Chagua kauli isiyo ya kweli kulingana na kifungu.

- A.** Tumbombele alikuwa na elimu ya kiwango cha chini.
- B.** Majina ya miti yalimatiza Tumbombele.
- C.** Masomo ya Tumbombele yalikuwa wazi kwa kila mtu.
- D.** Ilikuwa vigumu kuelewa masomo ya Tumbombele.

- 49.** Ni kwa njia gani wambunge kama Tumbombele waliteuliwa kama mawaziri?

- A.** Kutokana na kimbunga kikali cha kisiasa.
- B.** Kwa sababu walikuwa wambunge wa Bumbi.
- C.** Walikuwa mbumbumbu wenye elimu duni.
- D.** Walikuwa wafuasi wa chama kilichokuwa kinatawala.

12EP11

Turn over / Tournez la page / Véase al dorso

Jibu maswali yafuatayo. Tumia **aya ya 4** hadi **5** kwa majibu yako.

50. Taja sababu ya waziri Tumbombele kutembelea msitu wa Mvule baada ya kuteuliwa.

.....

51. Taja sababu **moja** ya miti kusemekana kuwa ni uhai.

.....

52. Ni adhabu gani ilipendekezwa na waziri kuhusu ukiukaji wa amri ya kutokata miti ya kiasili?

.....

53. Ni maneno gani katika kifungu yanamaanisha umma ulitawanyika?

.....

Ni maneno yapi yanaweza kujaza mapengo katika **aya ya 6**? Chagua maneno kwenye orodha uliyopewa na kisha uyaandike hapo chini.

- HOTUBA   KIVULI   SHULE   WIZARA
- KIU   MAPATO   WAZIRI   **ZIARA**

Mfano: [- X -]   ..... **ziara** .....

54. [- 54 -]   .....

55. [- 55 -]   .....

56. [- 56 -]   .....

